

have taget alm. Forberedelsesexamen, naar — for at pege paa et enkelt Punkt — f. Ex. Pædagogiken herefter allerede maa dyrkes i Mellemtiden, hvad de skjærpede Fordringer ville nødvendiggjøre, og der saaledes herved stables endnu en Forudsætning for at følge Undervisningen det sidste Aar, som disse Mennesker ikke er i Besiddelse af.

Skal der virkelig i det Mindste nogenlunde tilfredsstillende raades Bod paa de nærværende Ulemper ved Læreruddannelsen, saa maa der gribes til mere væsentlige Forandringer, og hvis man da ikke helt vil ophæve Forholdet mellem alm. Forberedelsesexamen og Skolelærerexamen og saaledes føre Stillingen tilbage, som den var, førend Forordningen af 30te August 1881 emanerede — hvad der maaske var det Allerheldigste — saa skønner jeg ikke, at der er anden Vej at slaa ind paa end den, Kommissionen har anbefalet i sit Forslags 1ste Punkt: at gjøre alm. Forberedelsesexamen til det fælles forberedende Grundlag for alle, der ville uddannes til Skolelære. Det kan mulig befrygtes, at denne Ordning vil medføre, at Lærerstandens heretter vil blive rekruteret fra i det Mindste delvis andre Samsundslag, end det nu er Tilfældet, at særlig den lavere Kjøbstadsbefolkning herefter vil afgive et større Bidrag end Bondestanden, den der — i alt Fald for Sjællands Bedkommende — for Tiden leverer de fleste og bedste Lærerelevner. Dette vilde unægtelig være en meget uheldig Virkning. Men det tør efter al Rimelighed ventes, at der vil optaa stedse flere og flere Realskoler og Fortvøttelses-skoler ogsaa omkring paa Landet, ligesom det ogsaa maa haabes, at rigelig Statsunderstøttelse, der jo ogsaa paakalbes af den Omstændighed, at Læreruddannelse efter denne Ordning vil blive kostbarere, end den nu er, vil forhindre, at Afdgangen til Lærergjerningen spærres for Folk af den fattige Landbostand. — Naar jeg saaledes i Principet maa tiltræde Kommissionsforslagets 1ste Punkt, saa har jeg dog en bestemt Indvending at gjøre mod den Raade, hvorpaa dette Princip bringes i Anvendelse. Kommissionen foreslaar alm. Forberedelsesexamen gjort til 1ste Del af Lærereexamen; jeg vilde ansee Forholdet for klarere og principiellere udtrykt, ved at alm. Forberedelsesexamen ikke blev en Del af Lærereexamen, men virkelig som Navnet siger forberedende for Lærereexamen, altsaa blev stillet i samme Forhold til denne Examen som til de mange andre, der alt for Tiden er en Betingelse for, at man kan underkaste sig. Naar Kommissionen har ladet alm. Forberedelsesexamen være 1ste Del af Skolelærerexamen, saa er dette sket, for at en Del Karakterer fra den ene Examen kan overføres til den anden, hvorved der vindes, at det ikke bliver nødvendigt at fylde med saa stor en Mængde Fag paa een Gang. Dette er unægtelig en Binding. Men jeg tror, den er kjøbt for dyrt. Den Stilling, det foreliggende Forslag giver de 4 Fag: Mathematik, Naturlære, Naturhistorie og Geografi, der ikke skulde gjenoptages, finder jeg i det Hele lidet heldig. Det giver dem baade for lidt og for meget. For lidt, idet det lader de værdende Lærere nøjes med de Kundskaber, de have i Naturfagene og Geografi fra alm. Forberedelsesexamen, den, de i Reglen ville have underkastet sig i 15—16 Aars Alderen, Kundskaber, der ere baade for tarvelige, for daarlig tilegnede og navnlig baaren af for liden Forstaelse af disse Fags Betydning, til at det kan ventes, at de med nogen synderlig Interesse ville tage sig af dem i Skolen, og nu gaar dog Udviklingen bestemt i Retning af at faae disse Fag medoptagne i den almindelige Almue-skole. For meget, idet det ved at bestemme, at en Lærer ikke maa have under „godt“ i disse Fag, stiller dem over alle andre Fag og endogsaa over det Minimum af Gjennemsnitskarakter (g?), der kræves for at bestaa Lærereexamen; er det dog ikke for meget at sige, at et Menneske ikke maa blive Lærer, fordi han i 15 Aars Alderen har faaet under „godt“ i et af disse Fag, skal han saa nødes til at tage hele alm. Forberedelsesexamen om? Vil man sige, at det skulde han have tænkt paa i Tide, saa kommer jeg til den tredie Indvending, det ligger nær at gjøre overfor dette Punkt i Forslaget, at det utvivlsomt i Praxis vil medføre, at det ved de forskjellige Realskoler stadig vil foreholdes Eleverne, at hvis de agte at uddanne sig til Lærere, maa de endelig især dyrke de 4 Fag, og da ganske særlig Mathematik, men saa svækkes jo — i det Mindste for en Del — hvad Kommissionen rigtigt bemærker om Duffeligheden af, at de forskjellige Uddannelsesveje følges ad det længst mulige Stykke, saa det endelige Valg af det bestemte Livsmaal kan foretages saa sent som muligt. Jeg tror derfor, man gjør bedst i at bryde med den Betragtning, at alm. Forberedelsesexamen skal være en Del af Lærereexamen; lad den være det fælles forberedende Grundlag, og lad os saa spørge,